

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

.....napirendi pont

A Humánszolgáltatási Bizottság előterjesztése

Tájékoztató az idők életminőségének javítását célzó koncepció 2025. évi feladattervének végrehajtásáról és javaslat az idők életminőségének javítását célzó koncepció 2026. évi feladattervére

Győr, 2026. február 2.

Előterjesztő: **Dr. Laczkovits-Takács Tímea**
elnök

Az előterjesztést véleményezte: Humánszolgáltatási Bizottság
Idősügyi Tanács

Meghívásra javasolt: -

Előterjesztést látta: **Pintér Bence**
polgármester

Törvényességi véleményezésre bemutatva: **dr. Bakonyi Bernadett**
jegyző

Az előterjesztést készítette: Humánszolgáltatási Főosztály/Népjóléti Osztály

A Humánszolgáltatási Bizottság előterjesztése

Tájékoztató az idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2025. évi feladattervének végrehajtásáról és javaslat az idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2026. évi feladattervére

Tisztelt Közgyűlés!

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata több mint két évtizede folyamatosan figyelemmel kíséri a városban élő idősök helyzetét és döntéseiben, intézményi működésében, valamint a civil és partnerszervezetekkel való együttműködés során érvényesíti az idősbarát szemléletet. A helyi szükségletek feltárását az Idősök Egészségképe című átfogó helyzetértékelés alapozta meg, amely WHO-indikátorok, lakossági felmérések és szakmai egyeztetések eredményeire épül.

Győrben az időskorú lakosság aránya és létszáma folyamatosan emelkedik, amely hosszútávon meghatározó hatással van a városi szolgáltatások, az egészségügyi és szociális ellátórendszer, valamint a közösségi és lakhatási feltételek tervezésére. Az idős korosztály életminőségének megőrzése és javítása ezért az Önkormányzat kiemelt szakpolitikai feladata.

A Közgyűlés által elfogadott „Idősbarát Győr - Koncepció az idősök életminőségének javítására Győrben (2026–2030)” című dokumentum a valós igényekre alapozva határozza meg az idősügy területén szükséges intézkedéseket, és a WHO Korbarát Városok program szempontrendszeréhez illeszkedve, éves feladattervek mentén biztosítja a célkitűzések megvalósítását.

A beszámoló és a feladatterv együttesen biztosítja, hogy Győr városa a jövőben is kiszámítható, biztonságos és aktív életfeltételeket nyújtó, korbarát település maradjon az idősebb generációk számára.

Jelen előterjesztés 1. számú melléklete tájékoztatást nyújt az idősügyi feladatterv 2025. évi végrehajtásáról, bemutatva az adott évben megvalósult intézkedéseket és eredményeket, a 2. számú melléklet a koncepció 2026. évi feladattervét tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a határozati javaslat elfogadására!

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a „Tájékoztató az idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2025. évi feladattervének végrehajtásáról” szülő tájékoztatót az 1. sz. mellékletben foglaltak szerint elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

2. A Közgyűlés „Az idősek életminőségének javítását célzó koncepció 2026. évi feladattervét” a 2. sz. mellékletben foglaltak szerint elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal, végrehajtásra 2026. december 31.

Győr, 2026. február 2.

Dr. Laczkovits-Takács Tímea
elnök

Tájékoztató az idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2025. évi feladattervének végrehajtásáról

Az idősök helyzetének és szükségleteinek feltárását szolgáló átfogó kutatás, az Idősök Egészségképe hosszú távon megalapozza Győr város idősügyi tervezését és az életminőség javítását célzó intézkedéseket. A dokumentum a helyi helyzetfelmérés eredményeire, valamint az európai uniós és a WHO szakpolitikai iránymutatásokra épül, szerkezeti keretét a WHO „Korbarát Városok és Közösségek Globális Hálózata” által meghatározott nyolc terület adja. A város az idősügyi célkitűzések megvalósítását folyamatos tervezéssel és éves intézkedési programokkal biztosítja; ennek keretében 2025-re vonatkozóan külön feladatterv határozta meg az adott évre vonatkozó prioritásokat és beavatkozásokat, előkészítve a következő időszak stratégiai dokumentumának elfogadását. Fő vázát a WHO „Korbarát Városok és Közösségek Globális Hálózatának” ajánlásában szereplő nyolc terület képezi, amelyekhez kapcsolódóan fogalmaz meg célkitűzéseket:

Épített környezet

- külső terek és épületek,
- közlekedés,
- lakásügy,

Társadalmi környezet

- társadalmi részvétel,
- tisztelet és társadalmi integráció,
- állampolgári részvétel és foglalkoztatás,

Lokális szolgáltatások

- kommunikáció és információ,
- közösségi támogatás, egészségügyi és szociális szolgáltatások.

Épített környezet

A tudatosan és átgondoltan kialakított épített környezet alapvetően hozzájárul a biztonság, az önállóság és a jó közérzet megteremtéséhez; az akadálymentes megoldások, a zöldfelületek, a minden korosztály számára használható közlekedés és közösségi terek, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatások elérhetősége egyaránt támogatják a fizikai és mentális egészség megőrzését és a társadalmi beilleszkedést.

A külső közösségi terek megújítása terén számos az idősök életminőségét kedvezően érintő fejlesztés történt: pihenősziget került telepítésre többek között a Herman Ottó utca és a Liezen-Mayer utca sarkán, a Török István utcában, valamint a Földes Gábor utcában, az Illyés Gyula utcában fedett pihenősziget került kialakításra. Több városrészben is létesültek, illetve megújultak ivókutak (pl.: Balassi Bálint utca, Bán Aladár utca, Damjanich utca, Kovács Margit utca, Mohi utca). A gyalogosok biztonsága érdekében gyalogos-átkelőhely került kialakításra az István király útján, a Verseny utcában, a Hármashatár utca – Zsellér utca kereszteződésénél, valamint a Bem tér – Dugonics utca sarkánál. Több városrészben kerültek

kihelyezésre, illetve cserére nem kis részben idősek kényelmének segítségét biztosító utcabútorok (pl.: Baráti út, Batthyány tér, Bem tér, Bercsényi liget, Ifjúság körút, Kossuth Lajos utca, Lepke utca, Magyar utca, Nép utca, Pápai út, Pátzay Pál utca, Szenes Iván park, Vas Gereben utca. Szintén a gyalogosok biztonságos közlekedésének érdekében számos járdaszakasz felújítása is megtörtént.

2025-ben sor került a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér által üzemeltetett Nyugdíjas Klubok Háza egyik helyiségének átalakítására, kiállítótér kialakítására.

A látássérültek közlekedésben való részvételét segíti évek óta a Győr Arrabona Lions Club. A támogatásnak köszönhetően nyolc új, látássérülteket segítő „kattogóval” – közúti lámpás kereszteződésekben átkelést hangjelzéssel is segítő készülékkel – gazdagodott a város (pld. Lajta utcai 13-as posta előtti gyalogátkelőhely), amely az idősek biztonságos közlekedését is nagyban segíti. Kerékpárosbarát fejlesztés valósult meg a győri és a győrszentiváni vasútállomáson, az állomás aluljáróinak lépcsői mellé csúszásgátlós tolosíneket szereltek fel, amelynek célja a könnyebb és biztonságosabb közlekedés.

Az „Idősbarát Lakásprogram Győr 2025” pályázat 8.000.000,- Ft keretösszeggel állt rendelkezésre. A pályázati felhívásra határidőig 11 pályázat érkezett, majd a szakmai bizottság 10 pályázat támogatásáról döntött, így 10 idős ember otthona vált biztonságosabbá, ezáltal javultak az önálló életvitel feltételei, az önellátás megmaradt és könnyebbé vált. A pályázat lebonyolítását a Magyar Máltai Szeretetszolgálat végezte az „Ajánlások az idős emberek számára kialakítandó otthonok tervezéséhez” című Well_Hops kiadvány alapján.

Az időskori lakhatási problémák tervezési dokumentumokban való érvényesítésében több előrelépés is történt 2025-ben. Győr város Helyi esélyegyenlőségi programja 2025 évi felülvizsgálata kiemelten kezeli az idősek lakhatására vonatkozó tervezést. Az idősek helyzete, esélyegyenlőségi vizsgálata kapcsán problémaként azonosítja be az idősek lakhatási problémáit. A program fejlesztési lehetőségként megjelöli a nyugdíjas garzonlakások számának bővítését. Ez a fejlesztési lehetőség az intézkedési tervbe is beépült.

A Közgyűlés elfogadta Győr Megyei Jogú Város Bérlet-koncepcióját (2025-2029), amely ugyancsak kiemelten foglalkozik az idősek lakhatásának megoldásával.

Ingtalanállomány bővítése területén kiemelt feladat a nyugdíjasok háza bővítése, amely során új nyugdíjasház létesítése került kitűzésre. Ennek előkészítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy más idősügyet támogató szolgáltatás számára is helyet biztosítson. A tervezéskor gondoskodni kell a bővítési lehetőségről is. A bérlet-koncepció célként tűzte ki az akadálymentes lakások létesítését a szakmai szervezetekkel való egyeztetéssel átalakítás, vagy építés útján. Ugyancsak célkitűzésként került kijelölésre az életjáradék program kidolgozása, amely révén az időskorú ingatlan tulajdonosokkal kötött életjáradéki szerződések egyszerre járulnak hozzá a bérlet-állomány bővítéséhez, miközben az érintettek számára kiszámítható, hosszú távú anyagi és lakhatási biztonságot nyújtanak.

Társadalmi környezet

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) saját rendezvényei, intézményei, civil szervezetek támogatása és partnerszervezetek bevonása útján egyaránt törekszik olyan támogató környezet kialakítására és fenntartására, amely kedvez a társas interakcióknak, aktivitásnak és hasznos elfoglaltságot biztosít az idősök célcsoportja számára.

A nyugdíjas klubok tagsága aktív szereplői a győri közösségi életnek: több mint 50 nyugdíjasklub, 2000 főnél is nagyobb tagsággal működik a városban. A klubok sokszínű kulturális, közösségi, sportrendezvényt, kirándulásokat vagy éppen ünnepi műsort szerveznek, társadalmilag hasznos tevékenységet folytatnak. Ez az aktív tevékenység segít megőrizni szellemi és fizikai aktivitásukat. Az Arrabona Városi Nyugdíjas Egyesület egy szimbolikus eseménnyel igyekezett a szervezetek fontosságát kiemelni: a számos idős rendezvénynek helyt adó Nyugdíjas Klubok Háza közelében ünnepélyes keretek között elültette a Nyugdíjasok fáját. A tüdőgyulladás elleni küzdelem világnapján 2025-ben is megrendezésre került a „Séta az egészséges tüdőért” egészségmegőrző és figyelemfelhívó program.

A közösségi és kulturális aktivitást szolgálta a havonta megrendezett a tavaszi-őszi Nyugdíjas Filmklub, amely ingyenes kikapcsolódási lehetőséget biztosít az idősebb korosztály részére a Rómer Házban. A Győri Ipartörténeti Alapítvány által szervezett több ipartörténeti túra is kifejezetten az idősök célcsoport számára került megrendezésre, amelyeket az Önkormányzat támogatott. A Széchenyi István Egyetem szervezésében 2025-ben is megrendezésre került a Nyugdíjas Egyetem, amely során a szorgalmi időszakban havi egy alkalommal az idősök számára érdekes és hasznos témák körében nagy hallgatóságot bevonó előadások kerültek megtartásra.

Hosszú évek után ismét megrendezésre került a Magyarországi Szenior Sportjátékok és Mozgásfesztivál, amelynek Győr adott otthont augusztus 23-24-én. Az időskori mozgásé, aktivitásé volt a főszerep és számos sportágban kipróbálhatták magukat a résztvevők. Többek között futás, gyaloglás, kerékpár, úszás, tenisz, asztalitenisz, lövészet és sakk versenyszámokban zajlottak barátságos versenyek az Olimpiai Sportparkban. A Püspök-erdőben a gyalogló klubok túrával csatlakoztak a programhoz. A rendezvényen közel ezren vettek részt, amelynek célja a szenior korosztály aktív életmódjának népszerűsítése volt. Emlékezetes pillanata volt a rendezvénynek a több száz szenior örömtáncos fellépése. Az Idősügyi Tanács támogatásának segítségével valósult meg augusztus 21-23. között a NYOSZ és a Pannon Nyugdíjas Egyesület XIII. Győri Randevű elnevezésű kulturális és az aktív időskort támogató rendezvénye, amelynek keretében az országos Népdal és Nótaest találkozók is megrendezésre kerültek a Zsinagógában.

Október 1-jén az Idősök Világnapja alkalmából világszerte az idősekre irányul a figyelem. Ez az alkalom arra hívja fel a figyelmet, hogy megbecsüljük mindazt a tapasztalatot, szeretetet és értéket, amit a szépkorúak jelentenek közösségeinkben. Hagyományosan minden évben ünnepélyes rendezvényt tart az Önkormányzat is az Idősök Világnapja alkalmával. 2025-ben az esemény fejlesztésre került: számos idősügyi program megtartásával első alkalommal

került megrendezésre az Idősek hete nevű komplex rendezvénysorozat. Teljesen új programelemként került megszervezésre a Nyugdíjas Klubok Házában a Nyugdíjas börze tematikus kiállítás és előadások. Az Idősek hete az Önkormányzat, az Idősügyi Tanács, a Generációk Művelődési Háza, az Arrabona Városi Nyugdíjas Egyesület, a Széchenyi István Egyetem, valamint a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér együttműködésével jött létre.

A Generációk Művelődési Háza kulturális és közösségi intézmény kézműves, alkotó és mozgáson alapuló programjai mellett az alábbi események valósultak meg a 2025. szeptember 29-től, október 6-ig tartott Idősek Hete rendezvénysorozaton:

- Idősek világnapja: Az idősügyi területén tevékenykedő szépkorúak számára elismerések átadására került sor, 26 nyugdíjas polgár részesült Városháza Ezüst Emlékéremben, amelyet Kósa Roland alpolgármestertől vehettek át az idősek. A Győri Nemzeti Színház művészei tartottak ünnepi műsort.
- Mozizz Velünk Nyugdíjas Filmklub: Véletlenül írtam egy könyvet.
- Alzheimer Café: Kollár István, filmrendező, az Alzheimer Segítő Egyesület elnöke előadása. Téma: Mit érez a beteg? Alzheimer-kór a beteg szemszögéből
- Városházi idegenvezetés időseknek.
- Szigeti Egészség-Piac, a Semmelweis utcai idősek klubjában,
- XVI. Alkotó nyugdíjasok kiállítása
Negyven alkotó alkotását tekinthették meg az érdeklődők a József Attila Művelődési Házban. Az alkotások festészet, kézimunka, tűzzománc és fotó kategóriából kerültek ki.
- Nyugdíjas Egyetem (Széchenyi István Egyetem),
- Győri Nyugdíjas Börze, rendezvény részletei:
A rendőrség bűnmegelőzési előadást tartott. Nyugdíjas egyesületek tagjai zenés, verses, táncos műsorral vettek részt. Biciklivel kortalanul önkéntesei biztosítottak riksás kerékpározási lehetőséget az idősek számára
A tematikus kiállításon részt vett intézmények, szervezetek: Arrabona Városi Nyugdíjas Egyesület, Család- és Gyermejjóléti Központ Győr Közösségi Kávézó, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr, Eszterháza Kulturális, Kutató- és Fesztiválközpont Közhasznú Nonprofit Kft., Generációk Művelődési Háza, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata WHO Egészséges Városok Programiroda, Győri Áldozatsegítő Központ, Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pannon Nyugdíjas Egyesület, Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Nyugat-Dunántúli Regionális Központ, Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház Győri Járási Egészségfejlesztési Iroda és Lelki Egészség Központ, Rejuniva Kft., Rómer Flóris Múzeum, Szomszédok Nyugdíjas Szövetkezet.

A város intézményei igyekeznek hozzájárulni ahhoz, hogy az idősek szellemi és fizikai aktivitásukat egyaránt megőrizhessék, szinte mindegyik sport és rekreációs létesítményben, kulturális, művészeti és közgyűjteményi intézményben elérhető különféle nyugdíjasok számára igénybe vehető kedvezmény.

Évek óta működik az Önkormányzat jóvoltából a Beszélgető Hálózat, amely kezdeményezés révén képzésen felkészített nyugdíjas önkéntesek látogatnak, illetve tartanak kapcsolatot egyedül, elszigetelten élő idősökkel, a magány és az izoláció okozta mentális betegségek megelőzése érdekében. Az önkéntesek számára havi rendszerességgel találkozási lehetőség is biztosított előadások formájában továbbképzés, élményszerzés, a hosszabb távú fenntarthatóság céljából.

Az Idősügyi Tanács az Önkormányzat mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület. Célja a városban élő idősök életkörülményeinek javítása, az őket érintő problémák feltárása, megismerése és lehetőségek szerinti megoldása. Feladata az idős polgárok érdekeinek védelme, információval való ellátása, az érintettek közötti kommunikáció elősegítése, illetve a megfogalmazott észrevételek, problémák továbbítása az Önkormányzat felé. Kapcsolatot tart a városban működő idősügyi szervezetekkel, közreműködik a célcsoportot érintő programok, rendezvények megszervezésében. A testület 2007 óta rendszeresen ülésezik és igyekszik olyan napirendeket tárgyalni, amelyek az idősök érdeklődésére tarthat számot. Az Idősügyi Tanács napirendjei között szerepelt többek között Nógrádi László, „Így használd az okostelefonod 60 felett” című könyvének bemutatása, tájékoztató hangzott el a „Koncepció az idősök életminőségének javítására Győrben (2026-2030) elnevezésű anyagról.

Az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr (a továbbiakban: EESZI) csatlakozott az intergenerációs kapcsolatokat is erősítő Biciklivel kortalanul programhoz, amelynek a lényege, hogy önkéntesek által hajtott speciális kerékpáron (riksán) utazhatnak időskorúak.

Lokális szolgáltatások

Harmincadik alkalommal került megrendezésre a város legnagyobb egészségfejlesztési rendezvénysorozata, az Egészség-Piac, amely a lakossághoz közel telepít ki szűrővizsgálatokat és egészségügyi tanácsadásokat. 2025-ben 16 helyszínen került megrendezésre Egészség-Piac, amely rendezvényeken egyebek mellett vérnyomás-, koleszterin-, vércukorszint mérés, testsúly-, testszír-mérés, testtömeg index, vénás véráramlás mérés, csontsűrűség-vizsgálat, szemvizsgálat, hallásszűrés, fogászati szűrővizsgálatra volt lehetőség. Idősök számára nagy segítséget jelent az ingyenes szűrővizsgálatokon való részvétel.

Az idősök rendszeres mozgását és egészségmegőrzését több program is támogatja. Az évek óta működő Szépkorúak tornája sportfoglalkozások hetente 11 különböző helyszínen, összesen heti 23 alkalommal biztosít ingyenes mozgási lehetőséget idősök számára. Aktívan működnek a városi Idősök Gyalogló Klubjai: az országos klubhálózat alapítójára emlékezve megtartott Monspart Sarolta Emlékgyaloglás helyi rendezvényére a vármegye minden részéről érkeztek idős gyaloglók. Az esemény sikeres megvalósításához az Önkormányzat támogatást nyújtott, ahogy az évben két alkalommal a helyi gyalogló klubok országos koordinátori találkozáján való részvételhez is. Több városrészben nagy népszerűségnek

örvendenek a szenior örömtánc foglalkozások, amelyekhez az Önkormányzat oktatóképzéssel és fellépési lehetőségekkel járul hozzá.

Az országban elsőként Győrben létrejött, és azóta is nagy részvétel mellett folyamatosan működő Alzheimer Café Győr a WHO Egészséges Városok programiroda szervezésében, az önkormányzat finanszírozásában valósul meg, amely havi találkozók révén nyújt segítséget a demenciával élők hozzátartozói, valamint a szakemberek részére. 2025-ben kilenc Alzheimer Café összejövetel zajlott, a Danubius Hotel Rábában, amelyen érintett témák voltak többek között a felismerés, a segítség fontossága.

A demens személyek nappali ellátás iránti növekvő igényre tekintettel az EESZI Otthon utcai telephelyen férőhelybővítés történt, 2025. október 1. napjától 28 fő helyett 40 fő demenciával érintett számára biztosított az ellátás.

Az EESZI intézményeiben, a szociális és egészségügy területén tapasztalható trendekhez illeszkedően, az előző évekhez hasonlóan továbbra is folyamatos kihívást jelent a dolgozói állomány feltöltése. Nehézséget okoz a szakemberhiány, amely a meglévő gondozottak ellátását is nehezíti a gondozási központok számára.

Az EESZI Alzheimer-világnapi kerékpározást szervezett, amelyre szeptember 21-én került sor. A felvonulás célja, hogy felhívják a figyelmet a demenciára, amely egyre több idős embert, rajtuk keresztül pedig egyre több családot is érint. Az EESZI számos időseket érintő programja mellett fontosnak tartja azt is, hogy a napi feladatellátás mellett részt vegyen olyan programokban, amelynek célja a társadalom érzékenyítése. Ezért az intézmény 2020 óta demencia tanácsadással segíti az érintetteket. A tanácsadás célja az arra rászorulóknak segíteni, eligazodni az ellátási területen elérhető egészségügyi és szociális szolgáltatások között, továbbá, hogy a demenciával élő személy és hozzátartozója releváns információt, állapotának megfelelő támogatást, ellátást kapjon. A tanácsadók az alábbiak kapcsán tudnak segítséget nyújtani:

- a szociális és az egészségügyi rendszerben elérhető szolgáltatásokról, ellátási lehetőségekről,
- az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumok beszerzésében, kitöltésében,
- ismeretet adni a demenciáról, a betegség lefolyásáról, életviteli kérdésekben,
- önszorgató csoportok működéséről, témában elérhető kiadványokról és
- bármilyen egyéb, a demenciával kapcsolatos kérdésben.

A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér innovatív kezdeményezése a Győri Könyvfutár, a szolgáltatás révén idősek számára házhoz lehet rendelni könyvtári könyveket. Az idősek tájékoztatását, információval ellátását a Győr+ Média is segíti. A Szenior szalon elnevezésű magazinműsor és a Győrplusz hetilapban kéthetente megjelenő rovat az időseknek, az időseket érintő témákat mutatja be, segíti a nyugdíjas korosztály elfogadását, szemléletformáló szerepet tölt be. A Győr+ Rádió DIÓ – Demencia Információs Órák címmel demenciával foglalkozó magazinműsort indított, mely 2025-ben 10 adás alkalmával szakemberekkel való beszélgetés formájában kívánt segítséget, információt nyújtani.

Az Önkormányzat a felsorolt területeken megvalósított intézkedésekkel, programokkal és együttműködésekkel következetesen törekszik arra, hogy az idősek számára biztonságos, támogató és aktív életet lehetővé tevő városi környezetet biztosítson. A fejlesztések, közösségi kezdeményezések és szolgáltatások összehangolt rendszere egyaránt szolgálja az önállóság megőrzését, az egészségmegőrzést és a társadalmi részvétel erősítését. Az Önkormányzat a jövőben is elkötelezett az idősbárát szemlélet és az életminőség folyamatos javítása mellett.

Feladatterv az idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2026. évi tevékenységére

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata az Idősök életminőségének javítása érdekében a 2026. évben az alábbi tevékenységek végrehajtását vállalja:

Épített környezet

Külső terek és épületek

Cél: A külső közösségi terek és épületek (épített környezet) szempontjából a beavatkozások célja, hogy az ezekre vonatkozó tervezési, fejlesztési és kivitelezési folyamatok az időskorú népesség diverzifikált igényeinek és szükségleteinek tudatában, velük konzultálva, őket bevonva történjenek. Az időszbarát épített környezet kialakításának a szempontjai érvényesüljenek.

Feladatok:

- az idősök által (is) használt külső és belső közösségi terek számának további növelése;
- a meglévő külső közösségi terek folyamatos megújítása: karfás padok, illemhelyek, közvilágítás, vízvételi lehetőségek,
- középületek, intézmények további akadálymentesítése, belső közösségi terek akadálymentesített kialakítása;
- új külső közösségi térelemek bevezetése, meglévők karbantartása, fejlesztése: magasságyások, minikertek, fedett szabadtéri elemek, látható-hallható és érthető jelzések, memóriafejlesztő, fizikai aktivitást ösztönző és társas kapcsolatokat építő közösségi játékok;
- alternatív akadálymentesítés lehetőségeinek megvizsgálása: pl. önkéntesek bevonásával, illetve meglévő lehetőségek fejlesztése;
- generációk közötti kapcsolatot erősítő külső közösségi terek kialakítása;
- köztemetők állapotának javítása.

Közlekedés

Cél: Biztonságos, hozzáférhető és akadálymentesített, az idős és más akadályozott társadalmi csoportok számára kielégítő és megbízható közlekedési szolgáltatások és infrastruktúrák érvényesítése, amelyek lehetővé teszik a lakosság számára a mobilitás, a függetlenség-önállóság és társas kapcsolatok fenntartását és bővítését.

Feladatok:

- autóbusz menetrend korszerűsítése, időszbarát idősávok kialakítása;
- az idősök által használt járatoknál (kórház, piac, temető) alacsonypadlós buszok alkalmazása, különösen frekvenciált időszakokban (ez más-más célterülettől, intézménytől függően);
- buszjáratok felülvizsgálata: szükség szerint csúcsidőben buszjáratok sűrítése, különösen gyűjtőjáratok esetében,

- közszolgáltatásokkal ellátott városrészek és közszolgáltatásokban hiányt szenvedő városrészek összekötése közösségi közlekedéssel;
- a városi mikromobilitási eszközök (különösen az elektromos rollerek) tárolásának olyan szabályozási és infrastrukturális kereteinek kialakítása, amely elősegíti az idősek biztonságos közlekedését, csökkenti a baleseti kockázatokat;
- az új lakóparkok közösségi közlekedési lehetőségeinek felülvizsgálata;
- totemoszlopok idősbarráttá tétele (hallhatóbb, érthetőbb és olvashatóbb szöveg);
- a közlekedési területek korszerűbb megvilágítása;
- a közbiztonság fokozásának szemlélete a közvilágítás javításával, intelligens közvilágítási rendszer kiépítése
- a gyalogos forgalmat segítő megoldások biztosítása, balesetmentes közlekedés támogatása, jelzőlámpák hangjelzéseinek kialakítása a frekvenciált keresztezésekben;
- hallássérült személyek részére olvasható, érthető jelzők elhelyezése;
- kerékpárutak bővítése, a meglévők javítása, fedett kerékpártárolók kialakítása.

Lakhatás, lakókörnyezet

Cél: Biztonságos, időskorban is jól használható és fenntartható lakhatási körülmények megteremtése, a meglévő ingatlanállomány és az újonnan épülő ingatlanok olyan irányú átalakítása/építése, amely jobban összhangban van az idősebb korosztályok szükségleteivel, igényeivel.

Feladatok:

- a lakáspiac reagálása az idősek szükségleteire, a most tervezett épületek minden tekintetben legyenek felkészülve a későbbi időskorra;
- a Well_Hops ajánlások figyelembevételével az idősek emberek lakásának speciális, önálló életvitel fenntartását segítő átalakításának támogatása, a helyi lakás-átalakítási pályázat szélesítése;
- új nyugdíjasok háza létesítésének előkészítése és megvalósításának előmozdítása;
- akadálymentes önkormányzati bérlakások létesítésének ösztönzése;
- életjáradék program feltételeinek kidolgozása a Bérlakás-koncepcióban foglaltak mentén;
- otthoni szakápolási, gondozási lehetőségek fejlesztése;
- idősotthonok fejlesztésének, bővítésének, kapacitások növelésének megtervezése;
- idősek lakhatásának stratégiai fejlesztése: idősek közösségi élettereinek megvizsgálása, átgondolása, tervezése - jövőstratégia kidolgozása a témakörben;
- az önállóságot támogató szociális alapszolgáltatások kapacitás hiányainak oldása (házi segítségnyújtás).

Társadalmi környezet

Társadalmi részvétel

Cél: Az idősebb korosztályok társas aktivitásának növelése, a magány és izoláció csökkentése, megszüntetése. Olyan támogató környezet kialakítása és fenntartása, amely kedvez a társas interakcióknak és aktivitásnak, értelmes-tartalmas és hasznos elfoglaltságok lehetőségét teremti meg. Ösztönzi az időskorú lakosságot otthonuk elhagyására és a támogató szociális kapcsolatokat is jobban fenntartja, működteti.

Feladatok:

- az időskori részvételi motivációs szint emelése és motivációs akadályok csökkentése;
- az idős emberek által használt aktivitási területek (család, sport, szabadidő, kultúra, oktatás, foglalkoztatás stb.) erősítése;
- az idős emberek részére sport és rekreációs létesítmények kedvezményes, - a lehetőségekhez mérten – ingyenes igénybevétele;
- hagyományos, offline formájú információk eljuttatása az idős emberek számára rendezvényekről, eseményekről, programokról;
- az idős emberek számára szervezett programok tervezése, megvalósítása a nyugdíjas klubok mellett, azoktól függetlenül is; a nem klubtagok elérésének javítása;
- a város teljes időskorú lakosságát megszólító és elérő rendezvények tervezése és szervezése;
- idős emberek fizikai és szellemi fittségét elősegítő tevékenységek népszerűsítése;
- olyan szabadidős tevékenységek számának bővítése, azokon a részvétel térítésmentes biztosítása, amelyek az egészségmegőrzést elősegítik;
- egészségműveltség fejlesztése, együttműködések az időskori egészségtudatosság témakörében;
- a WHO Iroda által generált, koordinált és megvalósított, társadalmi részvételt támogató szolgáltatások rendkívül széles skálájának megtartása és lehetőség szerinti fejlesztése;
- a civil klubok mozgósító, toborzó erőforrásainak felhasználása és fokozása a családjukban ragadt idős emberek társadalmi részvételének növelésére;
- az önkéntességre alkalmas programok és rendezvények körének szélesítése;
- a Széchenyi István Egyetem által működtetett Nyugdíjas Egyetem további szemesztereinek támogatása és ösztönzése;
- az EESZI által kidolgozott és megvalósított szolgáltatások megtartása, a további pályázati lehetőségek támogatása;
- a közlekedés nehézségeiből fakadó hozzáférés és elérés javítása az egyes programok, rendezvények városrészi kitelepítésével;
- társadalmi elmagányosodás és elszigetelődés esélyének csökkentése;
- a Beszélgető Hálózat kapacitásának növelése a magányosan élő idős emberek felkeresésére és bevonására.

Tisztelet és társadalmi integráció

Cél: Befogadó társas környezet teremtése, ahol érvényesül az egyenlő bánásmód, és amely azonos esélyeket biztosít a társadalmi részvételre, aktivitásra, a közösségi célokhoz történő hozzájárulásra, növelve a társadalmi egyenlőséget és szolidaritást.

Feladatok:

- a generációk közelítésének további erősítése, a különféle intergenerációs együttműködések támogató programok kapcsolati hálóinak kialakítása (pld. Nemzedékek Kertje)
- a különböző intézmények, szolgáltatások idősügyi képviselői körének bővítése, jelzési funkcióik megerősítése, különösen az idősökkel kapcsolatos tervek, döntések esetén;
- szélesebb körben tájékoztatni a lakosságot az Idősügyi Tanács tevékenységéről, munkájáról (Idősügyi Fórum, honlapok, helyi média, civil szervezetek, egyéb csatornák);
- az Idősügyi Tanács, a civil szervezetek, az ellátórendszer és a nyilvánosság különböző csatornáin keresztül a szervezetekhez nem tartozó idősök elérése és informálása;

- a nyugdíjas klubok életében részt nem vevő nyugdíjasok megszólítása, a kluboknál szélesebb idős közösség bevonása a városi programokba;
- magányos, nagyon idős emberek tájékoztatása, a jogosultságuknak megfelelő támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése, ezzel esélyegyenlőségük javítása;
- a speciális idős csoportokkal (demenciával élők, fogyatékossgal élők, egyedül élők stb.) való kiemelt foglalkozás;
- demenciával élő idősök elfogadásának és támogatásának elősegítése;
- az egyedül élő idősök társadalmi kapcsolódásának, szociális és közösségi integrációjának és biztonságérzetének erősítése;
- a gondozó családtagok minél szélesebb körű bevonása, aktivitásuk fokozása az otthonmaradás természetes támaszainak erősítése érdekében (képzések, felkészítések, kísérések, támogatások);
- az idős emberek erőforrásai (tudás, ismeret, értékek, készségek, képességek, eszközök stb.) szélesebb körű megosztásának támogatása (pld. Alkotó Nyugdíjasok Kiállítása);
- a hagyományos éves programok és rendezvények támogatása (Idősek Világnapja, Alkotó Nyugdíjasok Kiállítása, Mindenki Karácsonya ünnepség);
- az időskorral kapcsolatos sztereotípiák, előítéletek csökkentése és a kirekesztődés, elszigeteltség megakadályozása érdekében új időskép kialakítása, amely az idős embernek az élet során felhalmozott tudását, tapasztalatát, a nyugdíjas évek alatti aktivitását, a családban betöltött segítő szerepét hangsúlyozza.

Részvétel és foglalkoztatás

Cél: Az idősödő társadalom képességeinek és erőforrásainak jobb kihasználása, nagyobb számú és jobban működő lehetőségek teremtése az időskorúak számára is a politikai, gazdasági, civil és közösségi életbe való bekapcsolódásra, a társadalmi elköteleződés és önkéntes aktivitás felületeinek megteremtésére.

Feladatok:

- az alacsony jövedelemből élők számára olyan programok, rendezvények lehetőségének biztosítása, amelyek térítési díj nélkül, ingyenesen vehetők igénybe;
- az alacsony nyugdíjból élők rendszeres tájékoztatása a támogatásokról, részükre a jogosultságuknak megfelelő szolgáltatás biztosítása;
- városi idősügyi foglalkoztatás tervezése a WHO active ageing – aktív idősödés elve és a Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján;
- a társadalmi részvételt, a társadalmi integrációt támogató programok, rendezvények, szolgáltatások alkalmával kapott észrevételek, javaslatok, jelzések meghallgatása, ezek véleményezése és lehetőség szerinti figyelembe vétele a szolgáltatások fejlesztésében;
- az időskori foglalkoztatásnak, mint aktivitást, integrációt fokozó tényezőnek a koncentráltabb bevezetése a helyi időspolitikába;
- kapcsolatépítés és együttműködés a helyi foglalkoztatókkal, az időskori munkavállalás és munkaadás sajátosságainak megismerése.

Lokális szolgáltatások

Kommunikáció, információ

Cél: Az idősebb korosztályok megfelelő időzítéssel, megbízható, releváns és érthető információkhoz férjenek hozzá saját közösségük és mindennapi életük minden

vonatkozásában az interperszonális, a klasszikus és az új online-közösségi információs technológiák és médiumok révén.

Feladatok:

- az élethosszig tartó tanulás ösztönzése, az informatikai ismeretek elsajátítása, bővítése;
- az infokommunikációs nehézséggel élő idős emberek támogatása képzések, tréningek, eszközök, közösségi fórumok által;
- az infokommunikációs képzések, tréningek jobb hozzáféréseinek és elérhetőségének támogatása, városrészekbe kihelyezett módon;
- a hagyományos személyes kommunikációs formák használata, a sajátos időskori adottságoknak megfelelően;
- speciális információnyújtási formák kidolgozása és alkalmazása célcsoport és problémáspecifikus fókuszokkal;
- az időseket nyomtatott tájékoztató anyagokkal ellátni a fontosabb intézmények működéséről vagy azok változásáról;
- az időbarát kommunikáció fejlesztése, láthatóbb, hallhatóbb, érthetőbb üzenetek megfogalmazása az idősek számára, közérthető kommunikáció (olvasható, látható betűnagyság, speciális tempó, nyelvi kifejezésmód, magyarázat, ismétlések, idegen szavak elhagyása);
- intézmények, szolgáltatók ügyfélszolgálatának időbaráttá alakítása;
- az időskorral kapcsolatos információs anyag összeállítása, elektronikus felületen, folyamatosan aktualizált formában;
- a hozzátartozókkal való folyamatos kapcsolattartás, az elérhetőség, a visszacsatolás lehetőségeinek biztosítása.

Közösségi támogatás, egészségügyi és szociális szolgáltatások

Cél: Széleskörű, jól telepített és könnyen elérhető egészségügyi, szociális és közösségi szolgáltatások biztosítása az idősebb korosztályok számára, figyelembe véve az igények és szükségletek társadalmi eltéréseit is.

Feladatok:

- az egészségügyben és a szociális ellátórendszerben bekövetkezett munkaerőhiány lehetőségek szerinti áthidalása, a meglévők megtartása, a munkaerő elvándorlás megelőzése, mivel az alábbi feladatok csak ennek teljesülésével tudnak megvalósulni;
- a szociális alapszolgáltatások folyamatos és szükségletorientált fejlesztése, különösen a saját otthonban maradáást támogató házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az idősek klubjai terén;
- új ápolást-gondozást nyújtó, tartós bentlakásos idősek otthonának felépítése, a várakozói létszámra tekintettel, a permanensen növekvő igények kielégítése miatt, a szakképzett munkaerő, mint alapvető feltétel megteremtése esetén;
- a demenciával élő emberek idősek otthonában történő ellátásának bővítése, szintén az igény szint rohamos emelkedése miatt;
- idősfókuszált betegutak, idősek igényeire fókuszáló rendszer kialakítása az egészségügyi alapellátásban a helyi önkormányzati kompetenciák keretein belül;
- az üres házi orvosi praxisok betöltésének elősegítése;

- szorosabb együttműködés kialakítása a Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház vezetőségével a járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg intézeti ellátás időseket leginkább érintő kérdéseiben (időpontkérés, várólista);
- az EESZI szakmai projektjeinek, innovációinak megerősítése, különösen az Idősvonal, az INDA 2 és az INTERREG projektek szolgáltatás fejlesztéseinek fenntarthatóvá tétele/támogatása;
- az országban elsőként Győrben meghonosított Alzheimer Café további biztosítása;
- a hagyományosan jól működő Egészség-Piac szolgáltatásainak bővítése, demencia érzékenyítés és tájékoztatás;
- a WHO Iroda tevékenységének további támogatása a megkezdett tevékenységek folytatásában, az innovációk és jó gyakorlatok kidolgozásában, adaptálásában;
- a háziorvosi praxisok helyzetének (kapacitás, létszám, körzetek stb.) idősödésre épített feltérképezése;
- az ENSZ Egészséges Idősödés Évtizede (2021-2030) együttműködés célkitűzéseinek megvalósítása (korbarát környezet, integrált gondozás és hosszú távú törődés);
- az idősbárát szemlélet és bánásmód új technikáinak terjesztése a szociális és az egészségügyi ellátórendszer szakembereinek körében (demencia szimuláció, tréningek stb.);
- a lakosság széleskörű tájékoztatása az időskorban előforduló mentális betegségekről, tüneteiről és a korai beavatkozás lehetőségeiről;
- az idősek számára nyújtott, egészségügyi tájékoztatás és rugalmas kiszolgálás megoldások, idősek számára könnyebben kezelhető ügyfélszolgálat (pl. bejelentkezés, időpontfoglalás stb. vonatkozásában) a helyi önkormányzati kompetenciák keretein belül;
- az idősek számára is könnyen ugyanakkor hatékonyan végezhető mozgásformák megismertetése, kifejezetten idősek számára biztosított, aktivitás elősegítő programok biztosítása (pld. Szépkorúak Tornája, Gyalogló Klubok, Szenior táncsoportok).